

Voorontwerp voor een Klimaatwet

KLIMAATWET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods,
Koning der Nederlanden, Prins van
Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

PM

HOOFDSTUK 1 *Begripsbepalingen*

Artikel 1

PM

HOOFDSTUK 2 *Taakstellingen en emissiebudget*

Artikel 2

1. Het Regeringsbeleid voorziet in het onomkeerbaar stapsgewijs terugdringen van de Nederlandse uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van die uitstoot in 1990, en wel volgens de volgende reductietaakstellingen:

- een vermindering met ten minste 55% per 1 juli 2030;
- een vermindering met ten minste 95% per 1 juli 2050.

2. De reductietaakstellingen worden onder meer en in samenhang bereikt door bindende taakstellingen te formuleren – op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten en de stand van de techniek – voor energiebesparing en de toename van het

aandeel duurzame energie. Deze samenhang wordt in de Klimaatbegroting zoals bedoeld in artikel 3 en gebaseerd op het Klimaatplan zoals bedoeld in artikel 10 beschreven. Uiterlijk in 2050 is het aandeel duurzame energie 100%.

3. De reductietaakstellingen van het eerste lid worden voor het ene deel middels het Europese emissiehandelssysteem (ETS) gerealiseerd en voor het andere deel door middel van en krachtens deze wet.

4. Voor het berekenen van de omvang van het ETS-deel van de reductietaakstellingen geldt de door de Europese Unie vastgestelde en in een percentage uitgedrukte ETS-reductiedoelstelling, toegepast op de geverifieerde Nederlandse ETS-uitstoot in 2005.

5. Vermindering van de reductietaakstellingen van het eerste lid met het in het voorgaande lid bedoelde ETS-deel leidt voor de niet-ETS sector tot een jaarlijks afnemend emissiebudget, uitgedrukt in Megaton CO₂e.

HOOFDSTUK 3

Klimaatbegroting en Klimaatnota

Artikel 3

1. Onze Ministers zenden jaarlijks, ieder met betrekking tot de inspanningen waarvoor hij/zij verantwoordelijk is, aan Onze Minister van Algemene Zaken, alsmede aan Onze Minister van Financiën, uiterlijk op een door de Minister van Algemene Zaken te bepalen datum de ontwerpogave van de reductietaakstelling en van het emissiebudget voor de niet-ETS-sector voor het komende jaar, alsmede de taakstellingen voor het aandeel duurzame energie en de energiebesparing.

2. Onze Minister van Algemene Zaken stelt nadere regels waaraan de in het voorgaande lid bedoelde ontwerpogave dient te voldoen.

3. Onze Minister van Algemene Zaken en Onze Minister van Financiën maken tegen een in het eerste lid bedoelde ontwerpogave bezwaar, voor zover:

- a) deze niet aan de in het voorgaande lid bedoelde regels voldoet;
- b) deze onvoldoende rekening houdt met het Klimaatplan, zoals bedoeld in Hoofdstuk 6 van deze wet en/of met de taakstellingen van artikel 2;
- c) deze onvoldoende rekening houdt met het bepaalde in artikel 4 en artikel 5, tweede lid van deze wet;

4. Naar aanleiding van de in het voorgaande lid bedoelde bezwaren dient Onze desbetreffende Minister uiterlijk op een door de Minister van Algemene Zaken te bepalen datum een herziene ontwerpogave in, die niet langer op bezwaren van Onze Minister van Algemene Zaken en onze Minister van Financiën stuit.

5. Op basis van de aldus ontvangen ontwerpogaven stellen Onze Minister van Algemene Zaken en Onze Minister van Financiën de Klimaatbegroting voor het komende jaar op.

6. Onze Minister van Algemene Zaken biedt het op de in het voorgaande lid bedoelde Klimaatbegroting gebaseerde voorstel van wet tot vaststelling van de Klimaatbegroting ter indiening bij de Tweede Kamer aan.

7. Wij zenden dit voorstel van wet op het in artikel 65 van de Grondwet bedoelde tijdstip aan de Tweede Kamer. De behandeling van dit wetsontwerp vindt gelijktijdig plaats met de behandeling van het Hoofdstuk Algemene Zaken van de Rijksbegroting.

Artikel 4

1. De in het voorgaande artikel bedoelde taakstellingen en de bijbehorende emissiebudgetten dienen zodanig te worden vastgesteld dat deze gezamenlijk voorzien in het ten minste realiseren van de in artikel 2 van deze wet genoemde taakstellingen, behoudens het hierna bepaalde.

2. Indien in enig jaar de krachtens het eerste lid van artikel 3 voor één onzer Ministers vastgestelde taakstellingen wordt

onderschreden, dan wordt de omvang van de voor de betreffende Minister voor de daaropvolgende twee jaren achtereenvolgens vast te stellen taakstellingen, voor die twee jaren tezamen, verhoogd met de hier bedoelde onderschrijding, tenzij krachtens het in het derde lid bepaalde een andere verdeling geldt.

3. De uit het voorgaande lid voortvloeiende compensaties kunnen middels de volgens artikel 3 vast te stellen wet worden aangepast door deze aan een andere Minister dan wel aan andere Ministers toe te delen.

Artikel 5

1. Elk van de in artikel 3 bedoelde Ministers draagt zorg voor het treffen van al die maatregelen, die nodig zijn om aan de taakstellingen die voortvloeien uit deze wet te voldoen. Deze taakstellingen worden vastgelegd en uitgewerkt in dat onderdeel van de Rijksbegroting waarvoor de desbetreffende Minister verantwoordelijk is.

2. De betrokken Ministers zijn daarbij gehouden aan de in het Klimaatplan voorgestelde basismaatregelen, en in voorkomend geval aanvullende maatregelen, te treffen, tenzij het treffen van een of meerdere andere maatregelen aantoonbaar tenminste hetzelfde resultaat zal bewerkstelligen.

Artikel 6

Onze Minister van Algemene Zaken biedt op de in artikel 3, zevende lid, genoemde dag aan de Staten-Generaal de Klimaatnota aan. Daarin wordt in elk geval opgenomen:

- a) Beschouwingen over de in de voorafgaande periode op het vlak van de taakstellingen geboekte resultaten;
- b) Beschouwingen over de betekenis van de voor het komende jaar voorgestelde Klimaatbegroting voor Nederland en haar ingezetenen;
- c) Beschouwingen over de wereldwijde ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatproblematiek;

- d) Beschouwingen over de meest recente wetenschappelijke inzichten omtrent de ernst van de klimaatverandering en de toereikendheid van de in artikelen 2 vastgelegde taakstellingen;
- e) Beschouwingen over de meest recente technologische ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie, duurzame energie en energiebesparing;
- f) Beschouwingen over de voor de vier op het komende jaar aansluitende jaren te verwachten ontwikkelingen in het landelijk beleid met betrekking tot de klimaat- en energieproblematiek;
- g) Beschouwingen over de met een en ander samenhangende ontwikkelingen.

Artikel 7

Onze Ministers leggen na afloop van een begrotingsjaar verantwoording af over het ter uitvoering van de Klimaatbegroting gevoerde beleid en over de effectiviteit daarvan. Deze verantwoording wordt afgelegd aan de hand van de in artikel 51 van de Comptabiliteitswet bedoelde jaarverslagen.

HOOFDSTUK 4

Aard van de normering

Artikel 8

De reductietaakstellingen en de emissiebudgetten bedoeld in deze wet gelden als grenswaarden en bepalen de maximum hoeveelheid broeikasgas, uitgedrukt in Megaton CO₂e, die in de desbetreffende periode in Nederland mag worden uitgestoten en welke maximum hoeveelheid niet mag worden overschreden.

Artikel 9

Ieder bestuursorgaan dient bij het uitoefenen van bevoegdheden die invloed zouden kunnen hebben op de uitstoot van broeikasgassen de bij of krachtens Hoofdstuk 3 van deze wet vastgestelde taakstellingen en emissiebudgetten in acht te nemen. Onder het uitoefenen van bevoegdheden wordt ook verstaan een schriftelijke weigering gebruik te maken van dergelijke bevoegdheden, als bedoeld in artikel 6:2 Awb.

HOOFDSTUK 5

Klimaatplan

Artikel 10

1. Onze Ministers stellen eenmaal in de vijf jaar - voor het eerst in het jaar van inwerkingtreding van deze wet – een Klimaatplan vast. Bindende taakstellingen voor energiebesparing en het aandeel duurzame energie als duurzame bijdragen voor de beperking van de uitstoot van broeikasgassen worden geformuleerd ten behoeve van de jaarlijkse klimaatbegrotingen zoals bedoeld in artikel 3. Bij het opstellen van dit plan vervult onze Minister van Algemene Zaken een coördinerende rol.

2. Het plan bevat de hoofdzaken van het door de regering binnen de in artikel 2 vastgelegde grenzen te voeren klimaat- en energiebeleid en is gericht op de realisering van de bij of krachtens deze wet vastgestelde, jaarlijkse taakstellingen. De mogelijke voor het klimaatbeleid relevante ontwikkelingen in de samenleving, alsmede de daarvoor van belang zijnde internationale, technologische

en wetenschappelijke ontwikkelingen, liggen aan het Klimaatplan ten grondslag. Indien daar gegeven deze ontwikkelingen aanleiding toe bestaat worden in dit plan de taakstellingen zoals geformuleerd in artikel 2 naar boven bijgesteld.

3. Het Klimaatplan geeft met het oog op de bij en krachtens deze wet vastgelegde taakstellingen richting aan de te treffen basismaatregelen en aanvullende maatregelen. Tevens wordt richting gegeven aan naar verwachting in de daarop volgende vijf jaar te treffen maatregelen. De in het Klimaatplan opgenomen maatregelen passen steeds in een duurzame ontwikkeling.

4. Tot deze hoofdzaken behoren tenminste:

- a) een beschrijving en kwantificering van de bestaande uitstoot van broeikasgas binnen Nederland voor wat betreft de niet-ETS-sector en onderverdeeld per sector, te weten ‘verkeer’, ‘gebouwde omgeving’, ‘landbouw’, ‘kleine bedrijven’, ICT, mijnbouw

- en 'afvalverwerking', alsmede een prognose van de autonome ontwikkeling van die uitstoot, eveneens per sector voor de planperiode van vijf jaar. Als bijdrage voor het realiseren van het doel om in 2050 een aandeel duurzame energie van 100% te bereiken, kan voor de fossiele brandstoffen een exit-strategie worden opgesteld, specifiek gericht op het structureel en planmatig verlagen van de winningsplafonds voor olie en gas op Nederlands grondgebied;
- b) een beschrijving en kwantificering van de in de betrokken periode van vijf jaar en, voor zover redelijkerwijze aan te geven, van de in de eerst daaropvolgende vijf jaar, uitgesplitst per sector, te treffen basismaatregelen die tezamen, rekening houdend met gewenste nieuwe ontwikkelingen, ruimschoots voldoende zijn om de bij en krachtens deze wet vastgelegde taakstellingen te realiseren;
- c) een beschrijving en kwantificering van de wijze waarop en de termijnen waarbinnen het bereiken van de taakstellingen zullen worden gerealiseerd;
- d) een beschrijving en kwantificering van de in de betrokken periode van vijf jaar en, voor zover redelijkerwijs aan te geven, de in de eerst daaropvolgende vijf jaar, uitgesplitst per sector, te treffen aanvullende maatregelen die onverwijld getroffen kunnen worden en dienen te worden wanneer en zodra blijkt dat de onder b. bedoelde basismaatregelen niet voldoende zijn om de bij en krachtens deze wet vastgelegde taakstellingen te realiseren;
- e) een beschrijving en kwantificering van de wijze waarop en de termijnen waarbinnen het bereiken van de onder d. bedoelde taakstellingen, indien nodig, zullen worden gerealiseerd, alsmede de mate van prioriteit die aan het bereiken van die taakstellingen gedurende de planperiode wordt gegeven;

f) de redelijkerwijs te verwachten financiële en economische gevolgen van de in dit artikel bedoelde basismaatregelen en aanvullende maatregelen, uitgesplitst per maatregel.

5. Met een coördinerende rol voor de Minister van Algemene Zaken heeft het Klimaatplan dezelfde werking als een Structuurvisie zoals bedoeld in artikel 2.3 van de Wet op de ruimtelijke ordening (Stbl. 2006, 566).

Artikel 11

1. Onze Ministers betrekken bij de voorbereiding van het Klimaatplan als bedoeld in artikel 10 de naar hun oordeel bij de te behandelen onderwerpen meest belanghebbende bestuursorganen, instellingen en organisaties.

2. Op de voorbereiding van het Klimaatplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht door een ieder.

Artikel 12

1. Een of meerdere bestuursorganen gezamenlijk, niet zijnde Onze Ministers, kunnen maatregelen treffen en/of een programma vaststellen ter ondersteuning van het bereiken van de in artikel 2 van deze wet genoemde taakstellingen en emissiebudgetten.

2. Bij de vaststelling van een programma op grond van het eerste lid wordt het krachtens artikel 10 vastgestelde Klimaatplan in acht genomen.

3. Het programma wordt na vaststelling of wijziging toegezonden aan Onze Minister van Algemene Zaken.

HOOFDSTUK 6

Het Planbureau voor de Leefomgeving

Artikel 13

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is belast met het produceren van berekeningen, metingen, evaluaties en prognoses benodigd voor het opstellen van het Klimaatplan.

Artikel 14

1. Het PBL brengt eenmaal in de vijf jaar aan Onze Ministers een wetenschappelijk rapport uit, waarin de ontwikkeling van het klimaat en van de broeikasgasemissies in Nederland worden beschreven over een periode van ten minste de eerstvolgende tien jaar. Het rapport wordt uitgebracht ten minste zes maanden en ten hoogste twaalf maanden voordat Onze Ministers het eerstvolgende Klimaatplan vaststellen.

2. In ieder geval wordt in het rapport de in het voorgaande lid bedoelde ontwikkeling beschreven, uitgaande van de voor die

periode meest waarschijnlijke ontwikkeling van de omstandigheden die daarvoor van belang zijn. Bovendien worden in het rapport beschrijvingen opgenomen, die telkens uitgaan van andere ontwikkelingen van die omstandigheden, die zich, naar redelijkerwijs kan worden verondersteld, in de betrokken periode zouden kunnen voordoen. Daarnaast geeft het rapport inzicht in de nieuwste wetenschappelijke inzichten in de ernst van de klimaatverandering.

3. Het PBL brengt jaarlijks uiterlijk op 1 juni aan Onze Ministers een wetenschappelijk rapport uit, waarin het effect van de uitvoering van de getroffen maatregelen op de ontwikkeling van het klimaat en van de broeikasgasemissies in Nederland wordt beschreven. Daarbij wordt in ieder geval aangegeven in hoeverre die maatregelen hebben bijgedragen aan de verwezenlijking van de taakstellingen zoals in artikel 2 staan beschreven en de mate waarin de taakstellingen worden gerealiseerd. Tevens wordt aangegeven

hoe de beschreven ontwikkeling van het klimaat en van de broeikasgasemissies in Nederland zich verhoudt tot de ontwikkeling zoals beschreven in de overeenkomstige eerder uitgebrachte rapporten. Indien zich onvoorzien een omstandigheid voordoet die belangrijke gevolgen kan hebben voor de ontwikkeling van het klimaat en van de broeikasgasemissies in Nederland op langere termijn, neemt het PBL ook daarvan in dit rapport een beschrijving op.

4. Bij het vervaardigen van de in dit artikel bedoelde rapporten betreft het PBL steeds de internationale situatie voor zover deze daarvoor rechtstreekse relevantie heeft.

5. Onze Ministers wijzen overheidsinstellingen aan, die door het PBL in ieder geval worden betrokken bij het opstellen van de rapporten. Een overheidsinstelling komt voor aanwijzing slechts in aanmerking indien zij in staat is naar organisatie, personeel en uitrusting de voor het opstellen van de rapporten nodige werkzaamheden op passend

wetenschappelijk niveau te verrichten.

6. Onze Ministers kunnen regels stellen ten aanzien van de wijze waarop de krachtens het vijfde lid aangewezen overheidsinstellingen bij het opstellen van de rapporten worden betrokken.

Artikel 15

1. Onze Ministers kunnen aanwijzingen geven omtrent veronderstelde ontwikkelingen die in ieder geval als grondslag voor beschrijvingen als bedoeld in het voorgaande artikel moeten worden meegenomen, alsmede aanwijzingen omtrent onderwerpen die in ieder geval in een rapport, als bedoeld in dat artikel, moeten worden beschreven.

2. Behoudens het in dit Hoofdstuk bepaalde, geven Onze betrokken Ministers het PBL en de krachtens het voorgaande artikel, vijfde lid aangewezen instellingen geen aanwijzingen met betrekking tot de inhoud van de rapporten.

Artikel 16

1. Onze Ministers zenden het rapport als bedoeld in artikel 14, eerste lid voor of gelijktijdig met het eerstvolgende Klimaatplan aan de Staten-Generaal.

2. Onze Minister van Algemene Zaken zendt het rapport als bedoeld in artikel 14, tweede lid gelijktijdig met de in artikel 3 bedoelde Klimaatnota aan de Staten-Generaal.

3. Het PBL draagt er zorg voor dat de rapporten algemeen verkrijgbaar worden gesteld, onder meer, maar niet uitsluitend, door plaatsing op het internet.

Artikel 17

Bij of krachtens wettelijk voorschrift worden voor de toepassing van dit Hoofdstuk regels gesteld met betrekking tot de wijze waarop de broeikasgasemissies worden gemeten en/of berekend, de wijze waarop de effecten van maatregelen worden gemeten en berekend en de wijze waarop hiervan verslag wordt gedaan.

HOOFDSTUK 7

Europese en Internationale Zaken

[gereserveerd]

HOOFDSTUK 8

Slotbepalingen

Artikel 18

Deze wet wordt aangehaald als: de
Klimaatwet.

II, III, IV, etc.

[in het uiteindelijke wetsontwerp volgen
hier nog een aantal met Romeinse cijfers
genummerde hoofdstukken die elk steeds de
wijziging van een specifiek soort wet beogen,
welke wijzigingen noodzakelijk zullen zijn
teneinde deze wet onverwijld zo effectief
mogelijk te laten functioneren]

